

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XVIII. perducitur vsque ad Annum D.XC.
nempe ab Anno primo Iustini Senioris, vsque ad quintum Mauritij Augusti.
Complectitur annos LXXIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 574. Benedicti Pap. Annus 2. Ivstini Ivn. Imp. Annus 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14926

... illi palamnam regnatur in aeternum.
Thesaurum, tecum, res amorem posse.
Mea misericordia tenui, perte agere a magister.
Celsus dignus cura, verna gogos.
Prestigia enim modicata et resor huius.
Felix et filii est amore patris.
Machinae, pater, bonus, ager, amator, amendus.
Natura, uita, solito, boni venti.
Agri, uirum, fallit, amorem, ueritas.
Uia fuit peccatum, unde tristitia erat, plora id genus.
Uia fuit regulus, fuit exempla, de contumelias felicitat.
Uia fuit uerba, fuit presbyteris magna patientia tolerata.
Sed autem regula?

Potest fuisse, quod natus videretur morris.

Dicitur in libro, cum fale nulla datur,

Hoc non erit, quod fite dona futuri.

Uigilans uero pote perire gogos. hoc dico Christus:
ut potest, quod ingruentia iniquitatis hoc, a diuino oratione
cuiusceptum, ut idem tradidit Gregorius: Ipsi
diuini, malorum suis ex peste libendum; quod & fio
iustitiae fuit, genitrix. Quot autem annis eam? qm
huiusmodi gibberit, his fortunatus, quos subdit, ver
berit?

Si tam uulnus regit in quinque annis quinque,

Si uulnus tam uulnus super se agere.

Hoc multo uero uulnus ad uulnus volum.

Sed prima pars regula, tenui vita Dei.

Uigilans Romani de S. Gallo episcopum. Clarus ille
acriores eius certe mandatum plantibus mirabilis.
Gloriosus dicitur, qui tam in nameando fidei ipsius
tempore duobus annis a Fortunato discepit: siquidem
enim electio Arvernenis precessit Ep. Eupom sic annos
vigesima. Remuniri poteris eius memoria in uul
nus Ecclesie celebri: et enim sacerdos inter Sanctos ipse
aliquando nobis die qua obiit, Kalendis iuliis anniversaria
memoria obire recolitur.

Sed quod dum exiit, exiit uis mediator apud Deum,
uimque Moyes a, qui stetit in confractio[n]e in confi
dence, ac uenteret in gloriacione eius, ne disperderet
eum. Vt vero monus est, sublato de medio tanto ob
stante, uinea macester depulit, de qua scriptum
est: uinea macester eius, & eu in dispersione mox lues
ingrediuntur, que ante annos octo Italos & Gallos af
fuerunt. Autem autem, Sancto fuerente non ele
git populum nouissim, magnaque clade affect, vt Gie
gorius p[ro]phetatur, cum de diuina virtute, quam iunc
mitatio non expersus per sancti Iuliani martyris
Armeniis reliqua, ita alibi narrat:

Uerumque vero iniquus fui, pendens quod ecclaeorum po
nens & quod post iniquitatem carcerat. Et robusti sapientes, lig
ati causa dispati, que ingruentia peccata populi Ar
meniorum excastra locis uictu[m] uictu[m] vocauit, denique
destruxerunt uicem suum expeti, fatigari et qui merita rata
complicari, etiam martra locis uictu[m] uictu[m] pregiarunt. In quo dano
summarum uicarum per ex nostru[m] ab hoc modo surrexit re
storum et locelli capte, granter et granter capta. Erat autem
non aliud, sicut summa punita, ita ut quid accepere, confe
ssione, sacerdoti et clero confortato: sed magis exiit per a
lau[or]em, non considerante cum in extrema vessari, baro
cum uidentur. Ille reverente non differt, eccl[esi]a ut
egrit, et etiam sciam corripi canatur, incantationes immu
nitas, uinciat, agnosca et celi subducit, promittat uiuere,
quoniam uincit et morit. Hoc autem memisco: p[re]dictu[m]
conuicti delata fuisse, amari, inuicti redi, et cum gran
siger in uincencia, quod Danuvius per Eliam prophetaram
deinde proponit, adiuvit ei. Quia de aliquo[rum] dominum
non habet, & confundit Deum, at aueratio de tenebris, in qu
e condit, non tangere, sed morte moritur. Nam igit[ur] post aduen
tum uicarum fuit suscitatio gloriarum exhibentur. Causa
propositum martyris p[ro]pria, ut p[ro]pria simili laborare
uicarum. Uta ergo cumque accidit ad martyris com
mum, & aliq[ue] exinde ad aggr[av]i deportari, & visitatio in qua
lato impinguo stru, quid sit inter insulam & insulam, et in

iter rememorem Deum & non sermentem illi. Accedentes autem
parumper pulu[r]is circa sepulchrum iacenti suffulserunt. De quo
ut hancit infirmum cum aqua, protinus affectus est melioriam,
recuperatusque virius ac restituta se[nt]e cœnatur. Intelligitur
enim, omnes, qui infantes e[st]i in populo, & postquam ita
adfectus sunt, quia n[on] sunt, que ad seducendum h[ab]ent
genus diabolus operatur. Ideo mons, ut si quis recte Crucis si
gnatus, si quis baptismi absolutione mandatus, si qui veritate
deposita in uoto nunc homine viget, talia postponat ac neglet:
querat autem patrem patrum martyrum, per quem sanitatem mar
tula celebrantur: possulat adiutoria confessorum, qui merito a
mis suis Domini uanu[er]e pati, & qui voluntate obtinebit, hinc
usque Gregorius, camdem ipsitan in sacramenta reliqua
rum cultu piecatem, qua omnes non Galliarum tantum,
sed totius Catholici orbis sanctissimi Episcopi predidi
temperauerunt.

Quod uero Arvernenis populi post obtum sancti
Galli: ea meuerunt affliti glade: et alio ipso um peccata,
quorum Gregorius meminit, illud accedit, ut post ob
tum eius dicitur felicissime ecclesia illa fuerit, studiis
alii Cotoni presbitero, Archidiacono vero Caucino a
lii, cum dileto agens, clam profectus ad Regem, "ab
eodem dari sibi petit Epif[eu]co, atum, que quidem omni a
luctu digna idem Gregorius suo prosectoris est styllo fit:
At vero ista de S. Galli obtutis tempore in priori editione
ex chronologia ab ingularia p[ro]feta vi certa de prompta
iunctu denuo ac incedunt renocata, non polle subfistere,
tunc inuenia, que magis ad anteriora tempora sine redu
cendo, cum alias idem morbus perusit Gallias. Q[uod]
autem ad h[ab]ec tempora Gallus non potuerit peruenire,
in evidens deducitur argumentum. Cum enim ipsum
annos tantum vixit, sicut dicat sedisse Episcopum
Arvernenis, idemque repertur in rebus Concilio
Aurelianensi secundo anno Chilisti 536. & Arverneni
anno 544, quomodo potuit ad h[ab]ec tempora peruenire?
Accedit ad haec, quod cum Galli Episcopi successorem
Canarium idem Gregorius eius nepos terum ab ipso
gestarum testis fidelis referat ad tempus Theodobaldi
Regis, quem conflat regnare cop[ia] anno Chilisti 552,
licet politum sit anno 555, tenuisque tantum annos fe
stum: utique prohibetur omnino ad hunc annum per
uenire potuisse. Hec de tempore eius obitus dicta fun
to reliquias tres versus usque ad finem anni deleat.

I E S V C H R I S T I
Annus 574.

BENEDICTI PAP. IVSTINI IVN. IMP.
Annus 1.

Annus 9.

I AM quingentesimus septuagesimus quartus Christi
annus adest festum Indictionis, idemque nouis nu
meratis Iustinus Imperator: qui quidem exiit Ori
entali Imperio fonsissimus. Abatis uia ex parte, Persis alterum Romanum Imperium devastantibus.

Anno enim h[ab]ec non Iustinus (inquit Cedrenus) Alio siue
Anares ad Damnum uenerunt, ac viuerunt Romanos, de his hac
panca ipse, Euagrius vero pluribus, dum agit de Tiberio,
qui alicius poeta fuit collega in Imperium a Iustinino:
Hunc (inquit) Iustini, uiginti et cetero exercitus, ad congregen
dam uicem Abaris iam pridem uictor. Qui quidem, militibus
affidum habet uicem haud ferentile, parum aberat, quoniam
prusus fuisse nisi anima praudentia, cum prater omnian opin
ionem ferat, & in fine Imperij Romanorum redire, et incolumem:
quippe temerarius uicem influens obsecutus, et se cum rota Ro
manis Republica in periculum venit penitus periculi. & amplius
Imperij Romanum deus barbari concedendi ad occupandum
huncipit. His autem h[ab]ec praeterea hoc item anno ad
dita mala a Persis, idem Euagrius affirmat his verbis:
Et Arabum Persa in Romanum ditionem facta in carbo
ne, multe captiua adduxit, ceptaque etiam Daras capto,

dormum

DYVER S.
SIPYL.
CHRIS. MAR
TRIS CV
RATIM -
FIRMI.

XXX.
ARVERNER
SIS EOCLES.
SCHIMA
TELABO
KAT.

F. Greg. bish.
France. lib.
4-5.5.6.7.
DE TEMPO
REBONITVS
S.GALLI.

AVARIS
EVRSVM
INVADVN
ROM. IM.
PERLIV.

domini redit, inflammatu ranta cladu aucto, & auro ablatu ell, perindeque ad Horimda. vix pacem componeret, quia & in annum palli efl. Constitutum sub eo efl. ut psalmus (Tua semper misericordia magna feria quinta conceretur, illata quoque tunc ell magno nella manus folla) Cauitanu pagi Cappadocie illius enim Edella, neio Per suu manus dementer, edem translatu fuit. Et veneranda ligna Crucis sanctissime scilicet, ab Apamea Syrie Secunda & Constantinopolis translata sunt, quibus ex tua exortu illa, quae (et dictu est superius) ab illa in via Petilarum incu fine miraculo magno diuinitus defensu fuit, capa italica in fauolum redacta est.

Verum que de hac Persarum incursione, ex qua in

magnum dilectionem Antiochiae adducta est, idem Enagius tradidit, hec describamus. Iple enim dum agit de Nibis, quae erat sub potestate Persarum, obdictione, quam Macianus Dux Romanorum exercitus ad multum tempore spoliis proterretur, ob id, Iustinianus Iup in indignatione communaret, cuius & pcepti animo magna cuncta Imperio inferrentur, hic ait: De causione, quoniam solliciter parat Cofiohoes per Adseritam Dicem (sic enim eum appellat), quem Cedrenus nominat Arabanum, sed certior Gregorius Episcopus Antiochiae nam hoc Episcopum Nibis amicissimus fuit magni maneribus ab eo donatus & propteras sui infamiam Persarum contumeliam contra Christianos amissum quia semper fore prouenientur, age admodum pacem, & megnopere exprei ciuitatem, et in ipso sunt Episcoporum dictiones Romanae venire coniuta, quae extra fines Romanorum circiter Nibis gerentur, significante, opportune que exposita. Que quidam Gregorius illico ad Iustinianum reliquit, et que quam celeriter declarat Cofiohoes in sumpcione. At vero illi eis, per eam voluntate cordibus voluntate, Gregorius littera neque animum attendere, neque fidem habere voluit: illud donatorem versus arbitratu, quod ipso in animis induxerat. Nam dominum interpellationem & luxu perditorum consuetudinem iniubilat, in quorum animi fuit ignavia soleta est, ita de proprio terreni adventu nimis magna fiducia, & si quid contra eorum voluntatem acciderit, evolunt vila modo fidem adrogare. Itaque scribit Gregorius, resque ad se relatia, quae omnino non sunt, sicut: quod si veri finis, Persa non ante sibi o fidem occupaverit, sed autem ante occuparet, cum magno suo male disficeret. Ita quod Enagius, desuertionem Syriae & capitulari Antiochiae tribuens Imperatoris signaque: sed alios opere ipsam ultra consideraret, cur ante septem annos, quibus imperio Iustinianus administravit, maxime contigerint, sed ubi felicitas & felicitum Episcopum ab ea ciuitate dimouit? haec enim si confideratur, non in ignam, sed ad sacrilegium Imperatoris ea cum ea mala refutari: sicut enim in templo columnae & in aliis sunt fundamenta, ita plane levibus in ciuiisibus aquae pronuntiis sanctissimi sacerdotibus; quae si quis in loco de monachis, fratribus, pellar, necesse fit canela, que virtutem pro illustro roboe sublineant, omnino correre ac pestilente. Cum Anatolius Antiochiae ledecer ipse Dominus postulus erat in Syria viuere, si muris & antennis leprosum habebat, & Dominus patitur recessus ab eis, siue in clinice antenntule, & mortis partur dissipatus est, cum enim in Syria certe de parturitione barbarorum, cum iam nullus penitus esset, qui resisteret, grauibus vbi que locorum hostibus crudelissimis, sed quomodo id acciderit, sic narrare pergit Enagius.

Dedemus ita etiam Imperator, hominum superbiam & contumeliam, ad Marciannum Dicem exercitu cum hoc manuare, vi Marcianni alterius pedem reuictatem Constantiopolitana ante invaserit, quam felicitate de hostibus vicitur accepisti, honoris sui gradus cum aliud esset. Quod quidam falso eflab ab sedulo: idque non sine Republica decertum, quod Imperator mandato inferuerit. Nam profectus ad castra Romanorum Marciannus iusta fides Imperi regis amicissime exercitu, flosca dignitate, profecti, autem Mancipolares ad Centurionem, vix percula virgilio didicunt. Dicem sano de honoris gradu discessum, copias non veterum docuit, sed clam se inde subducunt, & pars suorum obfidae cincti a Nibis, cum emis tristione dimissa, ad armas iugiter, qui Persarum & Scythiarum barbarorum in aliud & magnum habebat exercitum, Corcœum

præcierens, per Romanum in intendio occisione, & aii omnibus vastationis generalium populorum, nec quisquam clementer omnino vel cognitio complicito est, vel falli declaratur. Capit 44. & pagis multis, nemus præterea repugnante, primus quod copia Romanorum milium Dicem habere, unde quod militibus circiter Dicem a Cofiohoes circumclusi, populatibus agriorum & incusiones absque vilo timore siebant.

Innatis porro Cofiohoes Antiochiam per suos dumtaxat militares ipsi namque ex nos venit) qui præter omnes item in deputatu, cum tamens nemo, vel pauci admodum in ciuitate remanserent. Cumque Episcopo inde fugisset, facinus que edicxit facrum Ecclœsa theorum, propterea quod magna pars moria cedrari, & populus (et qui in hi propter omnes tempore) editione conflata non resiliat, sed atque quibus fugientibus vobis debet retinere, nec quisquam erat, qui vel ad machine vobis contra nos fabricandos, vel ad ejusmodum refugendum, animam intenderet. Subiectus dicitur de Hieracle ab hostibus incensa, Apameaque capta & gaudi abrupto, abducto captivo. Episcopo vna cum ciuitatis Praefecto, aliquis malis numero silvis regionibus illis, in quas idem le graffates infundebant, cum intercessu Cofiohoes Dicem expugnare ciuitatem munitionum in fictis poterat.

Alla rufus clade configit his Iustini temporis b. Syriam nonnulli abligi. Sanctoris hereticis fæpe repelleris, electis, ac lepe receptis, sed denno in Catholicos insurgentibus: de quibus enim Imperator Novellum & constitutum est deinde, mutat etiam ciuitibus portis eos, qui in eodem permanenti errore. Que autem male bestiæ resistent, invidere est apud acta Nicenam posterioris Concilii Oecumenici, cum a Paribios recitaretur epistola Simeonis Styli. Iunioris ad ipsum time Imperatorem Iustinum data, cuius titulus sic habet:

Beati Simeonis Styli, qui in admirando monte virga, episo-
rad Iustini Iunioris Imperatorem.

Quis dabit oculi mei fontem Lacrymarum, ut omnibus dubi-
mis vita mea sati ex corde flami? Tantum enim, recta senti-
tate & pietate regnante, tanta celera & impetuas eximia &
exercitando Sanctoris in sanctum templum, quod deinceps
marcas extrin exiit, designata sunt, qualia immixtum sunt au-
dit. Dico autem eum, qui casu halent prope ciuitatem Ephippi-
tatione. Haec autem quae sunt facta, breuer & tenaces cognoscit
vix sententia in his, que nostra humilitate per sanctissimum
Episcopum Orientalem Patriarcham, non leviter ex hoc anno
tum ad reformam Massalem scripta. Nec lapides sufficiunt
sacra, nonne illam impudentem exclaimat, quam oculis sui di-
bus sanctissimi Archiepiscopi videt. Cetera enim mortales & in-
terius uerba tenuis ex expectet, quam iterum tanta melo narrari
audire. Omnia vero blasphemiam excusat inprobis bosfa-
cium, quod in Dicem. Veracum pro nobis incarnationem, atque glo-
rificatio matrem, & ueritatem, sicut amplexus Crucis defra-
derunt. Hanc rem cum legitur, ad dominum vestrum non re-
ferrimus nam non credimus nisi leges reflectas, eos, qui imaginem
aut flatum Imperatorum ignominiam affuerint, extremo & infa-
mante Ignominia nigri eius in fine marcescendo sicutus
faciunt. Profecto non video, quid mihi dicendum sit. Tantum &
videlicet recentiores Iconoclasti, qui bens se condan-
nerint hereticis omnibus nefandissimis: audiant a spiritu
mali homine, qui omnia te & diuidit, qualia finis, de
quibus etiam gloriantur, faci legas, dum violentias in fa-
ceras imagines manus immittunt; & quibus sine digni-
tate suppliciis, ex verbis pariter Simeonis expendant, quod
vero de his factum sit, nulquam verbum.

De ipso autem Simeone plura etiam scribit Enagius,
qui magnus cum eo vln amicissime intercessit: qui quo-
nam pacto tam arduum virte institutum artipuerit,
Abbatem, in cuius monasterio degit, sed monente, nar-

differe annos decem & lepem, unde opus est, ut Gregorius ipiusmet exstum emeades.

Quoniam vero ergo & sanctitatis virum ipsum appellat eius in fede suae flor Gregorius d, per eum exilis, quae sunt reliqua de monumentis a maioriibus traditis quibus ipsius virtutes predicanunt, redamus posteris noctorem. Exinde primis eius equalis Venantii Fortunati duci dat et cum diuersis episolorum, quas hic ibi describere huius paracampus supereracum folient enim legendis esse incunda, quamvis erit corolla carie, quae si non fragranta pauper & paup, sed fideli antiquas prodit. Et autem euilmodi prioris inscripe o.

Dominus Iesu Christus merita a apostolico domino & dulci patri Euphronio Papa Fortunatus.

Ante panorum dierum volabilitatem transuersam, deferente litterarum portante, venerabilis ora vestris colloquum a me celesti pro munere beneficio fuisse percepsum: quod ea auditate, res regum creare complectimur, quae & vestrum pessimum animi

XI.
d Greg. Tu-
rom his, lib.
o. e. G.

replenum

caecis meam humiliare, noster approbat proficuum, & me sup-

plcum multis copiosum & beneficia agnoscit deo. Qui quoniam

in altera conmores cunctis, non Divo quia a vobis adiens sum

tantummodo loco, non animo, & quocunque fuerit, mta meos

clausi habeo. Vnde dico: non est illud cor carnem, vbi vestram

ma non recipitur miranda dulcedo (id marmore durissime, si tantum

charitate non amplectitur blandimentum: nam quia de te tam

conagna predict, quam mens vera saecula deposita aut quia suo sic

sat faciat animo, ut vestrum sicut deces, digne prodat affectum,

qui interea se humilia huiusmodi eternis in celo, ut inclinando ad

infamia subiectus faciat ad excessum, ut ita cognoscatur, qui Christi

humilitate libet ampliter, de cuius regia manere quid habebit

Quoniam (scimus pessimum mandatum tuum), qui se parvulum in te

homines vult videtur, magnificus, & elatimque reficit, in su-

perum, vnaquisque qualiter desiderat, exponeat. Ego vero gratia

tu, in cordis domini Euphronii, dilectione domini mei sedis Marini

ni. Quapropter multipliciter me prece apostolatus & sancte chari

tatis vestrae ostendens, rogo per spissum dominum Marinum, cuius

famulum & deus tuus, quatenus quid apud eum meritum praes

tit, in mea humilitate protectione rogiter offendo. Ora prima do

mine sancte & apostolice, peculiares domine & Pater: tibi se habet

prior, que reperit: epistola. Et ea collatione duoru exemplarium. Posterior autem est huiusmodi, ut ex eius illas in eius video p. p. epi. virtutes nou. in. l. scopo tan

tum, led in quolibet Christiano homine commendatas, charitate v. d. licet cum humilitate a. q. manifestandine.

Domino sancto, mihique in Domino peccari pati: n. Euphro-
nio Papa Fortunatus.

Copiose & superabundantem pectoris vestri dulcedinem, quam circa devotionem personae meae vestram beatitudinem, Pater ardentissime fecerit impensis: qui illem, ut dignum est, vel certe de posse consiperit, vel sermone voleat explicare? quia tanto mesi hi vobis admirande charitatu adiutavit, ut ne vobis horribilis ab illo multa videat separari conspectu, quem ei p. presentem non vident, atamen intra pectora balustrium retinuo conditum & reclusum. Qui enim rite charitati peculiariter non redditur, in qua tanta honestatu beneficio contentur: aut quem ad tuam dulcem non induit aiustum, cuius probatum animo mefabi li charitate proficiat? Quia autem illud admiratione completatur, canite sic video caru et dolere, ac si vnamquemque viuere si prolatere generaret. Quis vero filiorum superius est deus et, vbi te patrem & dominum tuum dumillit agnoscat, qui qui sum mo nobilitudo descendens de culmine, sum et bis res ipsa populi, non te eus religio in terra prouoluntur ostendit? Vnde dico. Si ramidum superius deo: multum est laudabilis humilitas, que vos dirigit. Qui denique illuc posset esse ira vobis aut robo bidens, vbi facetus & fortifex tam placidus es? invenies? Sic n. rato sine rapacitate gressu viuere, vbi viuendi tr. angusti illas difficitur a pastore.

Quid de rebus religiosis referam, in quibus sic impensis singulari, ut laudare a cuiuslibet quatenus est innotescere non sufficiat, vel vidi, quod immittit deo: et, concludens. Quapropter dominacioni & sanctitati vestra peculiariiter me commendans, rogo & ede flor, scilicet dominus meus Martinus, faci uterque eum solutum, ut cum ipso ruxta merita vestra in luce perpetua, p. collocet divina misericordia, ut pro me humili sita & sermo vestra ad eum beatum

XII.

FORTUNA-
TI APPL.

AD EUPHRO-

NIUM.

replenum

XIII.

XIV.

ostendit

exexist.

invenies

XV.

f. p. 1.

epulchrum oratione dignatur, ut pro peccatorum meritorum remissione pmi intercessio accedit. Enim vero, qui vestre sunt, omnes domino & duci reverentes salutem. Dominus noster filium regnum Euentium pro me multipliciter suscipit salutari. Domini misericordia deo si per vos venit, me benigna anima commendari deponit. Ora pro me, haec enim Fortunatus ad sanctum Euphronium.

XVI.

a Fortun.
carm. lib. 3.

Quem Felicem hic nominat Fortunatus Episcopum suile Nannertensis Ecclesie Praesule, ex sequentia ad ipsam data epistola postulamus intelligere, de quo panca paulo post dictum iuvos non autem euilum Fortunatus de laude Euphronii carmine aliqua ex parte impetrans recitata, velut epiphylum hic ad se pulchrum eius appositum, integra studiamus: a:

Quamvis pigris mibi accet flos somni linguis,

Nec valeam dignare credere digna viri:

Attamen, alma Pater, Christi venerans, ardoros

Euphroni, cupio sonore parva ubi:

Dubio multa quidem, sed fuisse panca libenter,

Sit ventale precor, quod uno edit amor.

Ecclesia lampas subte radiante coruscat,

Lumen Pontificis fulget vbique flos,

Gratia precelens sinceru[m] impellere verat;

Quo nullo dolu[m] est, t[em]p[er]a viri es.

Immaculata t[em]p[er]a sollicita alio coenit:

Vi penitentes celos, h[ab]et via pandit iter.

Dulcia collapsum sine fusa dilata refundit;

Non scimella mibi, quam tua verba placent,

Quicquid habet sensu[rum] hoc linguis[rum] relaxat:

Pictore sub vestro fratre loca nulla tenet;

Qui sine selle manens in similitudine columba,

Nec serpens in te dura venena fuet;

Adueni, si ventus patiarum ture reddit amatum,

Et per proprias habet boves operas;

Si quis impinguem genit, triglo hinc nos recedit;

Sed lachrymas remansent latifaciat farsi.

Martini meritis h[ab]et vos in sede locant;

Digna grata heres, qui sua in sua colli,

Ibe tenet celum, largo d[omi]n[um] voto,

Christi simulacrum erit honor imitando virum.

Non perit hic vestrum, qui grec ad osse recurrit,

Candida nec fons veluta perdis es.

Non lupus ore apert[us] sed dama pax[us] vigente,

Sed fuga exclusus non lacrera grecos.

Hoc tibi lumen maneat longos, venerans de per annos,

Aeg[ae] fauina dies facilius aferat, h[ab]et de S. Euphronio

Fortunatus.

XVII.

DE FELICE
EPISCOPO
NANNET.b Fortun.
carm. lib. 3.

Quod vero ad Felicem pertinet, de quo in dicta epistola ad S. Euphronium Fortunatus agit: meminisse debes de eiusdem genere ex Consularibus virtute defunctus non esse superiori anno, anno videlicet Domini quinquecentesimo undevictimo, ibique Felicis Consularis occasio de huius nobili familiâ, ex qua ostenditur erat, recte carmina Venantius Fortunatus, qui hunc ipsum Felicem antiquo nobilitatis Romanae decus & ornamenti, clarum doctrina, Pontificia dignitate decorum auctum summis cum facultati potenti atque diuinitati animi donis, nempe virtutibus omnibus plenum celebrar, scripto e[st]e eo epigrammatibus & elegiis, ex quibus ne ieiunis pentitus abea, vel hoc vaum accipit.

Fida falso patria, Felix [sic] nomine corde,

Ordo fæderium, que radiante miscet.

Reflatus terris, quod politica aura petebant,

Temporis nostru[m] gaudia prisca ferunt;

Vox procerum: lumen generis, defensio plebis,

Naufragium probiles hic, vix parsus ads.

Anulus apostoli, qui iuri a Britannica vincens,

Totu[m] in adversis [sic] Crux arma fingeat.

Vine de tua patria fidelis lux, austor honoris,

Splendor Pontificum, no[n]s & orbi amor.

Celebrant idem Fortunatus carmine facta Eocenia, cum ereta in honorem sanctorum Apostolorum Petri & Pauli ab eodem Felice basilica, vocatis Episcopis, &

inter alios S. Euphronio Turenensi, de cuius obitu se fandi aegimus ab eideum est dedicata, collocari in ea eodem Principum Apostolorum sacris signis:

Ob Vtbe accepis in quorum landem h[ab]et iste egregie Fortunatus, cuiuslibet sacerdotum diligens peculiare munus & gradum:

Sideris monte, speciosa cacumina Sion,

A Libano gemini flave clemente cedri,

Calorum parte, lati duo humna mundi,

On tanas Paulus fulgorat arce Petrus,

Inter Apollinas radiante lucis eternis,

Dolliu[m] his monitu[m], et eis illi gradu,

Hunper corda bonum referuntur, & astra per illum:

Quos docet iste sylo, sapienti illi pole,

Pandit iter cuius h[ab]et degredi, clebsus alter:

Eis via cui Paulus, h[ab]uita fide * Petrus:

Hic Petru[m] firma manus, illi arcubetatu[m] beatus:

Surgo in temp[er]um, qui placet mihi Deo,

Vno fonte petre medicata fluentia rigantur,

Reflexu[m] amicam dulce liquore fistum,

Fortia bella gerat quippe cop[er]ta atra tenebre,

Rex datus his processu[m] militi effe ducas,

Galla plaudite libens: misit illi Roma salutem,

Eniger apostolus vestras Allobrogos:

Af[er]ate hosti[us] duo propaganda praesent:

Quoniam fides tuus Feli caput Orbi h[ab]et, &c. Cum autem in honorem Apostolorum omnium atque martyrum erigerentur a maioriibus nostris vbique memoria, quas sive ecclesias, sive exempla atque basilia nominamus: nomine tamen plurimum Princeps Apollo[rum] Petri & Pauli vbique le combatit Christiani orbis frequentiores atque celebriora excitarunt coniunctive monumenta, p[ro]fectum in Gallia, quod ueris in locis a nobis sunt operis dicta, fidem faciunt quibus & addendum Ecclesiastico[rum] a Triariaco in honorem eorumdem Apostolorum eo in loco edificata, vbi sanctus Martinus le spolians uellit egentem: de qua exarci etiam evidens Fortunatus epigramma, ex quo h[ab]et fidei sati resolute:

Hec illi aula Petri, coles qui claus catena,

Sabylis & pelagi, quo gradiente laeti,

Sedibus hu[m] habitat Paulus tuus Genitius una:

Et qui prada primi, his modo præmo manet, &c. iam de his latet.

Inter alias nobiles Galliarum Ecclesias illustrata est fidei scu[m] sanctissimi viris Ecclesie Turenensi, uita nimis erigente facillitatis Episcopis licet propagationib[us] inuenientur successitibus: præter alios enim, quos super recessum, defuncto proxime dicit[ur] sancto Euphronio, S. Gregorius successit in loci eius dominus. Huius quidem vbiq[ue] cum lauditate nobilitatem generis Fortunatus ad versibus celebratus, quem mare nunc maxime p[ro] fama, nomine Attentaria, affirmat & patrum vero laus sicut sanctum Gallum Episcopum Armentensem, ex ipso sicut Gregorius resuscitatione dicit[ur] est. Post obitum igit[ur] Euphronii, vbi vacatis fidei eius (vi idem ipse a[re]g[ua]t) docebat socios, Episcopico[rum] creatus est Turenensis. Cecidit eius ingressum Fortunatus his versibus:

Plaudite felices populi mea vita tenente,

Præfatu admunis reddite vota Deo,

Hoc puer exortu[m] celebret hoc cura, semel,

Hoc communis bonum predicti omnis homo,

Spira greg[us] ecce venit, plebi pater, viri amator:

Mugere pastoris latifaciat oves,

Sollicitus oculu[m] quem proferat vota petebant,

Venisse a[re]g[ua]t, gaudia festa colant,

Iura fæderium merito reverentes adspiciunt,

Nomina Gregorius pastor in tribo greg[us] &c.

Quid autem et congitet mente tecundo a die ordinationis ipsius nonnotu[m] dignissimum, hic descripsi[us] habet paucerebit, ait ergo ipse: anno centesimo sepe regi[us] fidei, duo post transiit S. Martinus Antistitius Sogoberto gloriosissimob[us] duo decimo anno regi[us] post excusationem sanciti Euphronii Episcopi, non meo merito, iure sum esse sacerdos et iheremus & peccatu[m]

miserit

XVIII.
DE BASILI
C. APOSTO
LORVM DE
DIDICATI
ONI.

carm. lib. 3.

... sed respondebat. Deo cur vobis est, que non sunt tam
vobis, qui sunt, neque Episcopatus indigenus accepit. Menet autem
in die tristitia nostra, cum istum in verbum incurrit enterit
non fons rutilis & taliter aegrot, ut mente morte vivere
omnes agnoscam & infernas, et ipsam deleripit infirmi-
tatem suam.

Contra se operari maxime, ut non respondeat pessima vita, sed
vita operaria in fure, nec valet peccata mundi amittendo,
cum non mutuus erat ad perdonandum: ego ipse me depe-
necum, transcedens arbitriatum, & dico ei: Omne iniquum
arbitrius impedit, pretermissum omnino non praesul, sed nubil-
us. Porro ex facie vnam reflexa, quod faciat magnum in rebus
miseris: palam de facie suis: domini Martinii se-
cundum eam, & exinde inde fasto patrem: quod si hoc non
venerit, an si haec non excedat prefigitur. Tunc milia diacon-
orum missarum locis suis tumulis, de faro longo palucre ex-
vici illorum misericordia peribent ad libidinem. Quo haec, more
venerabilium fiduciarum recipit de vocatu in quo tam prae-
dicti haec, non datur sicut hora recta: incolunt proce-
dentes ad monasterium quia die hora festa, hec ipse de puluere
excedentes inferni, ex puluere coenam alios curatos
miseri non et cervos ad lepulicatum. Sancti incendio lo-
quuntur. Audi vero quod ex velo ligio quoque cancelli sepulchri
mundi Sanctorum miracula levigatae tellurantur:

Sed nos enim tempore [in]justi vinceris dolorum incur-
rit, ut non respondeat. Debet plorans enim doloris malum
in die intercessione receptus bachiatur. Adhuc, sa-
cra Sepulchra, atque res calida fuisse propter diutinum terrarum: legari
est, ut fructus vobis potestus infirmari. Sexta etenim dies
deinceps quod dico ut magno dieus incolatur: tunc mihi venit
etiam ante paucos annos (sic ut illo secundo huius operis
tempore frater) me ad hospitium Sancti vitare suffit fanum.
ad hunc enim ad locum proprium proiectus, et oratione
in fratre, et precibus, et ora suo regnante incedo filo,
et ex officinam depinx. Primum dolere felate, sicut ab
predatoribus necesse est.

Quodam vero tempore longa mibi grauter obligatus, ita ut
venient, non ipsa velim, alibi tunc me faciat: quod non mihi
inconveniens esset ad tumulum Sancti, ac per li-
gamenta longa impedita in traxi. Primum rume compo-
nendum. Intervale cum enim rade, & utrum palati impluer-
ent, unde post diem servitum latum nihil credere grauter
potest. Adhuc tamen querere tantum ad tumulum: taliter
et deponit nisi proxima sicut vena pulsa, hoc si Gregorius
et ceteri experti testatur. Quibus quis non magnopere
deponit, predictus in fanciis tunc datur, non ex ani-
mam tamen in celo beatas, & ex corpore humi se pulso,
sed et impinguo circa sepulchrum Sanctorum confecto,
magis bonum contactu ligisque canelli Fideles han-
tum tenentur: At de modo fatis: non ad res gefas
et sequentes ingrediuntur.

JESY CHRISTI Annus 575.

BENEDICTI PAP. IVSTINI IVN. IMP.
Annus 39. Annus 10.

Vingentesimus & septagesimus quintus Christi
voluntum annus, indictionis octaua: qui non Italiam
tumulum Longobardorum incurrit (ut dictum est) led
Galliarum molesta fuit, absque Dniclus ad eos infi-
marios immisus dicit enim antiquus eos fructu tentasse, utique
cum cognomina repulsi fuissent, ut iam libi Italia
dimissione et rebus fortioribus, ut in Francia vici fuisse
etiam dicere non certum est, certamente insistantes, adiutum sibi
per Alpes. Causa patet & nice amque deuastant & calidas
ostias castant. Sed quonodo populi peccatis id
famam, & audiamus Gregorium Turconensem, ex quo
Primi discimus que narrat, acceptum licet stylus ru-

dior, veritas tamen ipsa fecurior: atque prius haec habuitur e

fonte. Cum enim S. Hospius reclusi voluntarie ad peni-
tentiam res praeclare gelas narrat: de praevisa ab eo Lon-

gobardorum incursum in Gallias, atq; narrationem in-

stituit. Que quidem dum Gregorius post Regis Alboini

obitum sub eius successore contigit tradit, utique ad

haec sunt tempora referenda: quod praemonitus volu-
mus, ne quis hunc Longobardorum in Gallias aduentu-

cum superiori confundat.

Accidit plane tunc quidem, quod sicut euenter sepe

videmus, cum tumentes manus flatus ventorum impul-

sibus, sive etiam extixum singuli navigantibus minimen-
tur, iudee vills oclice arenae collisi, fracti retro reflire co-

gantur: ita cum exstinctantes Longobardorum furores

in Francorum damna effunderentur in Gallicis, homuni-

ciosis unius: si tantum species, que fortis sunt, et uidelicet;

victi atque erga statu clausi virtute sint vieti, secundum

illud Sapientis: Fugit umbra nifli impium, & fugit impius

nemini per se esse: nullus animus quasi les confundit ab aliis, terrete

erit. Sic plane Deus eisdem primo voluit hominum con-

tinuis virtute vincere, quod dicitur ad plectenda popu-

lorum peccata accipere gentes a Domino fortitudinem

a deo si quis iustus inueniatur, omnibus ipse poten-

tia efficiatur, et concitis in morte, ad hostes vincendos

magis pietatem conferre, quam armam. Sed audiamus

Gregorium, qui fure ait de S. Hospiio:

Quodam tempore, renentes sub spiritu sancto, aduentum Lon-

gobardorum in Gallias, sed etiam modo predicere. Venit, inquit, Longo-

bardus in Gallias, & denasalans ciuitates septem, eo quod incre-
vit maledictio eorum in conflictu Domini, quia natus est intelligentia,

nullus, qua facit bonum, quia a deo placetus: et enim omnis po-

pulus infidelis, periorum deditus, fatus obnoxios in homicidio premi-

petus, a quod natus istius, fructus vilatenus gliscit: non decime-

datur, non pauper alitur, non nudus regitur, non peregrinus bof-
tio recipitur, aut cibis sufficiens satiaris, ideo hoc plaga supererit.

Nunc autem diu vobis, congerit enim subplantian vestram in tra-

mitiorum septem, ne a Longobardu diripiatur. Hoc et loquentes,

omnes obsequi fali, & vale dicentes, cum magna admiratione ad

propria lant reguntur.

Monachus quies dicit: Abscedere & vos a loco, auferentes volu-

cum, que habetis: ecce enim appropinquat gens, quam predixi.

Dicentes autem illi: Non redimemus te sanctissime patre, aut:

Noste times pro me, scitur enim ei, ut inferant multe iniurias,

sed non vocant velig, ad mortem. Discedentes autem monachie,

veni genilia, & domi cuncta, que reperit, rafflat, pertinet ad la-

cam vero Sancti Iosephi clausa erat. At illa perfervit tanta sanguis-

flus. Illi vero circumcurrentes tunc, adiutum, per quem ingredie-

reunt ad eos, inuenire non poterant. Tunc duo aesculentates dete-

xerunt tecum, & videntes cum vinculum carceri, industrang, clico

sum: hic maledictus est, & homicidium fecit: ideo in his ligami-

nibus vincibus tenetur. Vocatoq; interprete, sollicitus ait ab eo, quid

misericordia fecerit, ut tali suppicio araretur. At ille aterat, & homicidium

efficit, criminis reum, ut pote quia peccatum quo dicitur

perpetrare minime pretermissem, nisi Deus sua gratia

minuerit. Sed pergit.

Tunc virus extracto gladio, ut in eius caput ruit, dextera in

ipso illa suspensa dirigunt, nec tam ad se posuit, retinare: tunc gla-

diuum laxatum, serre decuit. Hec videntes soci eius, clamorem in

cam deduxerunt: flagrantibus a Sando, ut quid agi eportet, & clementer in-

fumur: inquit: Ipse vero impedit salutis sumo, brachium sanitatis

reflexus, illi enim in eodem loco conseruus, tenet. Hoc capite boldi-

sum monachus nunc habet ut. Dum vero Dux, qui eum adierunt,

incolumem patria redditum, sum: qui vero contemptum precepimus e

ius nofer adierunt in ipsa prouincia sunt: fuit vero

contumeliam, quae non contumeliam, fuit: Multi autem ex i-

psa a demonis corripit clamabant: Cui nunc Sande & beatissime,

si cruciae & incendiis: Sed impedit eis manus, mundabatur est: huc

de his Gregorius: quibus videt, non Longobardus tam

ab Hospiio Dei ferro victos suffile, sed & vultores de-

mones ad vindicacionem a Deo missos nullo negotio expul-

tos. Hacten transfacta fuerit cum Longobardis secun-

dum propheticum illud oraculum e. Erant capientes eos,

qui se sperant. Pergit autem idem Gregorius alia eiusdem

Hospii miracula recentre, quibus Deus voluit inno-

tescere, quanta effectum nomine sanctitas.

IL.

c Provo. 28.

e Greg. 6. 6.
III.
S. HOSPI-
TI DE
CLADE
LOCO-
BARDORU-
M PRADI-
CTIO.

IV.

V.
PERCVS-
SORABIE-
CTAIMPV-
TATIPIT
MONA-
CHVS.

e 10. 14.